

Føroya

SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILLI SØRENSEN
teli. 2172
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

Brúðleyp.

Ídag verða vígd í Klakksvík
Esther Andreassen, Klakksvík, og
Esbern Mikkelsen, Múla.

Tað er veruleiki

at fólkaflakkurin og sambands-
flokkin við 1951-tollógini (hon
var 1 milj. 200.000 kr.) eyðrændi
hvørt einasta arbeiðara- og fiski-
mannaheim fyrri 900 kr.

at fólkaflakks-sambands- og
tjóðveldismenn við ikki at vilja
ganga við til javnaðarmannupp-
skotið um, at landshandilin skuldi
taka allan innflutningin av út-
gerðarvörum, hava eyðrændi fiski-
vinnuna — og fyrst og fremst fi-
skimenn — fyrri 2 milj. kr. árliga!

at fólkaflakks-, sambands- og
tjóðveldismenn við at steðga allari
havnagerð hava eyðrændi føroysk
arbeiðaraheim fyrri hundradús-
undavís krónur.

at fólkaflakks-, sambands- og
tjóðveldismenn við at taka lands-
handilin av hava verið við til at
dýrka vörurnar munandi og harvið
gjørt tað reidiliga nógv óliviligari
úti á byggunum.

at fólkaflakks- og sambands-
menn hava verið sera ágrýtnir at
avoytt smábygdarnar, m. a. við at
avtaka jarðamöðurnar í nógvum
av smáplássunum.

ÍTRÓTTAFÓLK!

Hvat gjörði ítróttalærarin og
ítróttaleiðarin Martin Holm ítrótt-
ini til frama, meðan hann sat á
tingi og var figgjarnevndarformaður?

Einasta bragd hansara var at
NÍÐURLEGGJA ítróttaráðgevara-
embetið og at fáa sjálfan ítrótt-
aráðgevarin ÚR STARVINUM!

Hetta gjörði hann við vælsign-
ils landsstýrisins, sambands- og
fólkaflakksmanna.

Hetta eiga öll ÍTRÓTTAFÓLK
at leggja sær í geyma valdagin
hin 8. nov.

LISTI
C!

Teir steðgaðu
allari havnagerð.

Í mars mánaða 1952 samtykti
tingið at steðga allari havnagerð,
sum ikki var í gerð longu tá. Har-
við tóku teir arbeiði úr hondum
arbeiðsmanna og breyðið frá kon-
um og börnum í hópatali.

Hesa missgerð móti føroysku ar-
beiðarafjöldini framdu SAMBAN-
DIÐ, FÓLKAFLOKKURIN og
TJÓÐVELDISFLOKKURIN.

Tað lá soleiðis fyrri, at ein at-
kvøða treyt í at fáa hetta miss-
gerðaruppskot samtykt — nakrir
av samgonguflokkunum vóru ikki
inn í salinum.

Tá tók Hákon Djurhuus í tjóð-
veldismannin

D. P. DANIELSEN

ið lat seg lyfta upp og geva hesi
dökku afturhaldssamgongu sína at
kvøðu fyrri at fáa uppskotið sam-
tykt.

Kann nakar maður ivast í, hvar
í tjóðveldisflokkurin ella í hvussu
er ein partur av honum verður at
finna, tá ið spurningurin er at
fremja framburðaruppskot fyrri
minnamannin ella at verja og liv-
ga afturhaldskrefturnar?

Tað er eisini tikið upp aftur
eftir einum framarliga standandi
tjóðveldismanni, at hann í eini
samrøðu við javnaðarmann tók so-
leiðis til:

»Tit kunnu saktans. Tykkara
stevna er rein og greið sosialt og
vinnuliga fyrri minna mannin!!
Hjá okkum er tað næstan ómøgu-
ligt at leggja eina arbeiðsskrá út
yvir sjálva loysingina; tí í okkara
flokk er sosialt og vinnuliga sav-
nað eitt so misslið lið; summir eru
heilt radikalir, ja, beinavegin sosi-
alistiskir, meðan ein stóur part-
ur eru sosialt og vinnuliga tær
ramastu afturhaldskreftir; tað, ið
ein vil, vil ein annar ikki, og tað
ger, at flokkurin noyðist í mong-
um förum at lata teir brennandi
sosialu og vinnuliga spurningar-
nar liggja, fyrri at hann ikki við
tað sama skal skrædna í innan-
flokks klandri.«

Hvør arbeiðari, hvør fiskimaður,
hvør erligur radikalur fram-
burðsmaður kann styðja ein tilík-
an flekkutan flokk, ið ikki kann
bera annað enn deyða og aftur-
gongd í sínum kjalarvatni.

Tað er kunnugt, at sjálvur tjóð-
veldislögtingsmaðurin Hanus við
Høgadalsá segði nakað líknandi

Hoyrið Óla í Skúla!

Í mars mánaði 1952 segði O.
F. Joensen, lögtingsmaður, í mann
fjöld inni á Sjómannsheiminum í
Havn:

»Eg dugi ikki at fata, hví nakar
fiskimaður velur okkum ultra-
konservativu sambandsmenn
inn á ting, heldur enn at velja
Petur Mohr Dam og hansara
politikk.«

OYRAPETUR

Allir fiskimenn og arbeiðs-
menn minnst, hvussu teir dökku
afturhaldsflokkarnir, sambandið
og fólkaflakkurin, píndu arbeið-
arafjöldina við at undirmeta öll
almennt arbeiði við at ganga út
frá eini tímaløn uppá 70 oyru
í staðin fyrri ta galdandi uppá
1 kr. ella 1 kr. og 5 oyru og við at
rokna dýrtíðarviðbótina við 7/10
oyra fyrri hvørt prístalsstigið í
staðin fyrri 10/10 oyra.

Á hvørjum einasta ári í langar
tíðir settu javnaðarmenn fram
uppskot um at fáa broytt hesa ræð-
ulugu løntrykking yvir arbeiðar-
unum soleiðis, at arbeiðsmenn
fyrri vega- og onnur almenn ar-
beiði finga somu løn sum í tí
privata livinum, alto 1 kr. um
tíman í grundløn. So kundi dýrtíðar-
viðbótin verða prosentliga.

Aftur og aftur varð uppskot
javnaðarmanna felt.

Men so einaferð raplaði »Je-
rikos« múrar og uppskot javnaðar-
manna vann frama og varð sam-
tykt.

Hvussu nógv milliónir hava
arbeiðsmenn tapt við undirlønning-
ini av tí almenna? Hvussu nógv
milliónir hava teir vunnið síðani
javnaðarmanna uppskotið varð
samtykt?

Fiskimenn og arbeiðsmenn
minnst eisini hitt ræðuliga stríð-
ið, ið javnaðarmenn hövdu við
hitt dökka afturhaldið um at veita
arbeiðsmönnum fulla dýrtíðarvið-
bót, t. v. s. 1 oyra fyrri hvørt prís-
talsstigið í staðin fyrri 85/100 oyra.

Var prístalið t. d. 300 fekk ar-
beiðarin 30 oyru ov lítið um tíman.

Uppskotið varð felt av fólka-
flokkinum og sambandinum.

Men tá lótu arbeiðsmenninir
sær ikki lynda við at sita við
skerdum lutum.

Teir gjördu verkfall.

Tingið kom saman.

Javnaðarmenn tóku uppskotið
upp aftur.

Val skuldi verða. Alt stóð í
vága fyrri Th. Petersen vali. Nú
var eitt at gera, annaðhvørt at
tapa valið ella taka undir við javnaðar-
monnum. Tá hendi tað, at
fólkaflakkurin gav eftir — og
stemmaði fyrri javnaðarmanna-
uppskotinum um eittoyralógina.

Sambandsflokkurin var harður
sum stálið móti arbeiðarafjöldini
— og fólkaflakkurin læt seg bara
trýsta av valræðslu. Av hesum
stríði, ið Dam stóð á odda fyrri,
fekk hann eyknavnið »Oyræpæt-
ur«.

Av hesi og hvørju einastu syftu
afturhaldsins móti arbeiðarafjöld-
ini til verju fyrri teir stóru kunnu
arbeiðararnir og fiskimennirnir og
alt starvandi fólk læra, at tað eru
einans javnaðarmenn, ið eru at
líta á.

So virða teir
fiskimannin!

Tá ið lönjavingargrunnurin í
mars mánaði í ár var til viðgerð-
ar á tingi, segði framsögumaður
fólkaflakksins m. a., at

tað var betri eingin »vaðskíta-
grunnur« var, tí hann hevði gjørt
stóran skaða. Hann visti, at nú var
ein hópur av fiskimönnum, ið ikki
tíndu at standa við snørið. TEIR
STÓÐU OG DINGLAÐU OG
SLONGDUST OG VENDU REYV
INA TIL SNØRIÐ OG TÍMDU
IKKI AT FISKA.

Eisini Martin Holm fanst at
ymiskum viðv. grunninum. Hesir
báðir røðararnir hildu, at minst-
løn áttu einans teir at fáa, ið vóru
fyrri óhappi.

Kann nakar rættshugsandi fiski-
maður fara á val at velja menn á
tingi, ið vísa fiskimönnum tilfíka
vanvirðing?

Nei, ikki ein!

VALBLUFF!

1. nov. 1950 skrivaði Dimma-
lætting:

»Sambandspartiet vil IKKE væ-
re med til at gøre livet surere for
den færøske Borger ved idelig at
stikke sin Næse i hans private An-
liggender og Haanden i hans Lom-
me.«

Í 1950 tá ið Dimmalætting skriv-
aði hesi vala orð tók lögtingið kr.
3.800.000 í tolli frá »den færøske
borger. Nú — aftaná sambands-
menn hava stýrt landinum í 4 ár
— tekur lögtingið kr. 5.200.000
í tolli frá borgarunum.

So roynast Vallyfti sambands-
manna.

Heimafiskiskapurin

Fiskivinnustovan sigur frá, at heima
fiskiskapurin í báðum teinum undan-
farnu árunum var:

1952	8.741 tons
1953	6.836 tons

Í 1953 er fiskurin farin til hesa
nýtslu:

Til saltningar	137 tons
Til ísfisk	277 tons
Til fôr. idna	31 tons
Til heimabrúks	41 tons
Beinleiðis landað í Onglandi vórðu í	
1952	4.138 tons
1953	2.005 tons

Besti útróðrarmánaði í 1952 var
februar. Tá veiddu bátarnir 1.346 t.,
og bestur í 1953 var mei við 1.206 t.
Besti ísfiskamánaði í 1952 var fe-
bruar við 1.102 tons og bestur í
1953 var desember við 868 tons.

Hví sosalismu?

Tí sosalistærni vilja hava lands-
handilin aftur á stovn fyrri at bygdir-
nar kunnu fáa eins bíligi mjólk og
Havnin og størplássini. Sum kunnugt
sendi landshandilin vörurnar frakti-
friar út á bygdarnar. Hetta gera heil-
sølumenn ikki.